

ARBOGA KOMMUN

Analysrapport 2020

Kommunfullmäktige

Antagen av KF 2021-04-15

Innehållsförteckning

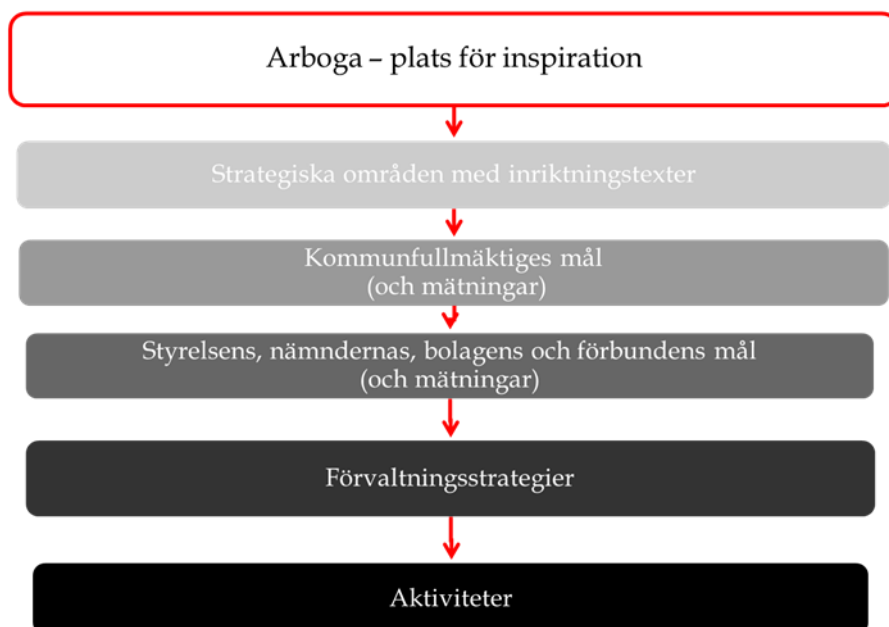
1 Arboga kommuns styrmodell	3
2 Samlad uppföljning av kommunfullmäktiges mål	4
3 Måltavlan.....	9
4 Analys av kommunfullmäktiges mål	11
4.1 Inspirerande livsmiljö	11
Arboga växer och utvecklas	11
Arboga är tryggt och inkluderande	13
Arboga är klimatsmart.....	19
4.2 Inspirerande lärande och arbete.....	21
I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	21
I Arboga finns goda möjligheter till arbete	24
4.3 Inspirerande organisation.....	27
Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	27
Arboga kommun har god ekonomisk hushållning.....	30
5 Sammanfattande analys	33

1 Arboga kommuns styrmodell

I Arboga styrs verksamheten med värdegrund, vision, inriktning, mätbara mål samt en ekonomisk rambudget. Visionen och målen beskriver det kommunen vill åstadkomma i framtiden och värdegrunden är de värderingar som genomsyrar verksamheten. Tillsammans anger de för medborgarna och medarbetarna vad kommunen står för och ska förverkliga de närmaste åren. Inför år 2017 gjordes den senaste översynen av styrmodellen för att tydliggöra den röda tråden i modellen. Styrmodellen omfattar hela kommunkoncernen – även kommunala bolag och förbund.

Utgångspunkten för styrmodellen är kommunens övergripande vision, *Arboga - plats för inspiration*. Styrningen sker sedan utifrån strategiska områden med tillhörande inriktningstexter och mål. Både strategiska områden och tillhörande mål kan förändras mellan mandatperioder och bestäms av den aktuella politiska majoriteten.

Den politiska viljan uttrycks i styrdokumentet Strategisk och ekonomisk plan. Den beskriver också fördelningen av ekonomiska resurser. Varje år följs målen upp och analyseras utifrån de mätningar som kommunfullmäktige fastställer. Resultaten och uppföljningen av målen redovisas varje år i delårsredovisningen och årsredovisningen för kommunen.

2 Samlad uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Inom de strategiska områdena finns sju kommunövergripande mål. Varje nämnd anpassar sina mål så att de utgår från verksamhetens möjligheter att bidra till att de övergripande målen uppfylls. För att veta att kommunen uppfyller målen och därmed närmar sig visionen används olika mätningar och målvärden för varje mål.

Kommunfullmäktiges övergripande mål mäts oftast med undersökningar som är nationella som Medborgarundersökningen, arbetslöshet eller statistik för utbildningsområdet inrapporterat till Skolverket eller Statistiska centralbyrån. Det visar hur Arboga ligger till i jämförelse med andra kommuner samtidigt som det visar om Arboga förbättrar sig år från år. Nämnderna och styrelserna har egna mätningar och målvärden för sina mål. De kommunövergripande målen och nämndernas och styrelsernas mål ska tillsammans bidra till att visionen uppnås.

Måluppfyllelse

Tabellen visar en samlad uppföljning av kommunfullmäktiges och nämndernas och styrelsernas mål inom respektive strategiskt område. Färgerna och figurerna beskriver måluppfyllelsen:

Måluppfyllelsen har tre nivåer.

- målet har uppfyllts år 2020
- målet har delvis uppfyllts år 2020
- målet har inte uppfyllts år 2020

Om mätningen är helt uppfylld så får mätningen en grön färg, om resultatet blir minst 80 procent av målvärdet så blir utfallet gult, om resultatet av mätningen är lägre än 80 procent av målvärdet får mätningen en röd färg.

Om alla mätningar för ett mål är uppfyllda så får målet en grön färg vilket innebär att målet är helt uppfyllt. Om minst hälften av mätningarna har en gul eller grön färg så får målet en gul färg vilket innebär att målet är delvis uppfyllt. Om mindre än hälften av mätningarna har en gul eller grön färg så får målet en röd färg vilket innebär att målet inte är uppfyllt. För en av mätningarna finns inget målvärde för 2020 och då har ingen måluppfyllelse bedömts och ett streck har angivits.

Om ingen mätning har genomförts under 2020 så anges i utfallskolumnen den senaste mätningen.

För varje mätning anges även en trend. En uppåtriktad pil anger en positiv förändring. Ett enskilt års utfall förändring ändrar inte en trends riktning. Minst två år av förändrad riktning krävs för att ett trendbrott ska anses ha skett.

Strategiska områden	Kommunfullmäktige mål	Nämndens mål
1. Inspirerande livsmiljö	1. Arboga växer och utvecklas 	Arboga har en väl utbyggd och fungerande infrastruktur (Kommunstyrelsen)
		I Arboga finns områden för varierande boendemiljöer (Kommunstyrelsen)
		Barn- och utbildningsnämnden säkerställer att antalet förskoleplatser motsvarar behovet (Barn- och utbildningsnämnden)
		Erbjuda attraktiva och ändamålsenliga fritids- och kulturverksamheter (Fritids- och kulturnämnden)
		Ge barn och unga möjligheter till en aktiv fritid genom att prioritera fritids- och kulturaktiviteter för unga (Fritids- och kulturnämnden)
	2. Arboga är tryggt och inkluderande 	I Arboga är invånarna trygga (Kommunstyrelsen)
		I Arboga finns inkluderande och tillgängliga miljöer (Kommunstyrelsen)
		Arboga kommun ger ett gott bemötande och god service (Socialnämnden)
		Aktivt stödja hushåll med barn (under 18 år) som uppbär ekonomiskt bistånd för att förkorta bidragstiden (Socialnämnden)
		Arrangera och utveckla fritids- och kulturarrangemang för alla åldrar (Fritids- och kulturnämnden)
		Barn- och utbildningsnämnden bidrar till att psykisk ohälsa minskar (Barn- och utbildningsnämnden)
		Barn- och utbildningsnämnden säkerställer att alla elever får likvärdiga förutsättningar (Barn- och utbildningsnämnden)
		Förbättra kontinuiteten inom hemtjänsten (Socialnämnden)
		Föreningar och enskilda ska ges möjligheter till inflytande i fritids- och kulturverksamheterna (Fritids- och kulturnämnden)
		Förenkla och underlätta Arbogabons kontakter med

Strategiska områden	Kommunfullmäktige mål	Nämndens mål
		kommunen och andra myndigheter (<i>Fritids- och kulturnämnden</i>)
		Förvaltningen ska aktivt arbeta för att integrationstiden i Arboga blir så kort som möjligt så att så få som möjligt blir beroende av försörjningsstöd (<i>Socialnämnden</i>)
		Socialförvaltningen ska verka för att brukarna upplever att de har inflytande och delaktighet gällande sina insatser (<i>Socialnämnden</i>)
		Stödja anhöriga för att de ska kunna stötta sina närstående och kunna hantera sin livssituation (<i>Socialnämnden</i>)
		Synliggöra och stimulera Arbogabons möjligheter att utöva kultur- och fritidsaktiviteter utanför det organiserade föreningslivet (<i>Fritids- och kulturnämnden</i>)
		Synliggöra och stimulera Arbogas föreningsliv (<i>Fritids- och kulturnämnden</i>)
		Säkerställa trygg hemgång (<i>Socialnämnden</i>)
		Ta tillvara och stödja barn och ungdomars kreativa projektidéer inom fritids- och kulturförvaltningen (<i>Fritids- och kulturnämnden</i>)
		Öppenvårdsinsatserna för barn, unga och vuxna, ska leda till att man klarar sig själv (<i>Socialnämnden</i>)
	3. Arboga är klimatsmart	Arboga kommun är en klimatsmart organisation (<i>Kommunstyrelsen</i>)
		I kommunens verksamheter erbjuds hållbara måltider (<i>Kommunstyrelsen</i>)
		Arboga är klimatsmart (<i>Socialnämnden</i>)
		Barn- och utbildningsförvaltningen bidrar till att öka medvetenheten om ekologisk hållbarhet (<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>)
		Fritid och kulturs verksamheter ska skötas på ett energieffektivt och klimatsmart sätt (<i>Fritids- och kulturnämnden</i>)

Strategiska områden	Kommunfullmäktige mål	Nämndens mål
2. Inspirerande lärande och arbete	4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	Fler elever når de högre målen (Barn- och utbildningsnämnden)
		I Arboga finns intresse för entreprenörskap bland unga (Kommunstyrelsen)
		Skolmåltiden är en del i det livslånga lärandet (Kommunstyrelsen)
		Arbogas Kulturskola ska ha god kvalitet (Fritids- och kulturnämnden)
		Fritids- och kulturnämnden ska stödja möjligheter till livslångt lärande (Fritids- och kulturnämnden)
		Måluppfyllelsen förbättras inom nämndens verksamheter, och är högre än riksgenomsnittet (Barn- och utbildningsnämnden)
	5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete	9. I Arboga finns goda pendlingsmöjligheter (Kommunstyrelsen)
		10. I Arboga finns goda förutsättningar att bedriva företag (Kommunstyrelsen)
		Barn- och utbildningsförvaltningen ger elever goda möjligheter till arbete genom ett bra samarbete med näringslivet (Barn- och utbildningsnämnden)
		Ta tillvara på varje individs förmågor och ge stöd för att komma ut i arbete i samhället (Socialnämnden)
3. Inspirerande organisation	6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	11. Cheferna har ett gott ledarskap (Kommunstyrelsen)
		12. Kommunstyrelseförvaltningen är en attraktiv arbetsplats (Kommunstyrelsen)
		Både kort och lång sjukskrivning ska minska (Barn- och utbildningsnämnden)
		Fler erbjuds heltid som sysselsättningsgrad (Socialnämnden)
		Fritids- och kulturförvaltningen är och upplevs som en attraktiv arbetsgivare (Fritids- och kulturnämnden)

Strategiska områden	Kommunfullmäktige mål	Nämndens mål
		Medarbetare känner att arbetet är betydelsefullt (Barn- och utbildningsnämnden) ●
		Medarbetarna på socialförvaltningen ska känna sig delaktiga och ha inflytande över utvecklingen av verksamheten (Socialnämnden) ●
		Medarbetarna ska vara engagerade och delaktiga i verksamhetens utveckling (Barn- och utbildningsnämnden) ●
		Socialförvaltningens medarbetares hälsa ska förbättras (Socialnämnden) ◆
	7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning ●	13. Verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv. (Kommunstyrelsen) ●
		Ekonomi i balans (Barn- och utbildningsnämnden) ●
		Fritids- och kulturförvaltningen ska ha en god ekonomisk hushållning. (Fritids- och kulturnämnden) ●
		Ha balans mellan resurser och uppdrag inom 5 år och att digitaliseringen och effektiviseringarna ska ge synliga effekter (Socialnämnden) ■

3 Måltavlan

Måltavlan består av tre olika tårtbitar för respektive strategiskt område. Mitten är det bästa resultatet, 100 procent, och desto längre ut punkten sitter desto sämre är resultatet. Syftet med måltavlan är att visa ett samlat resultat av kommunfullmäktiges prioriterade mätningar. Varje punkt representerar resultatet av målvärde i en mätning.

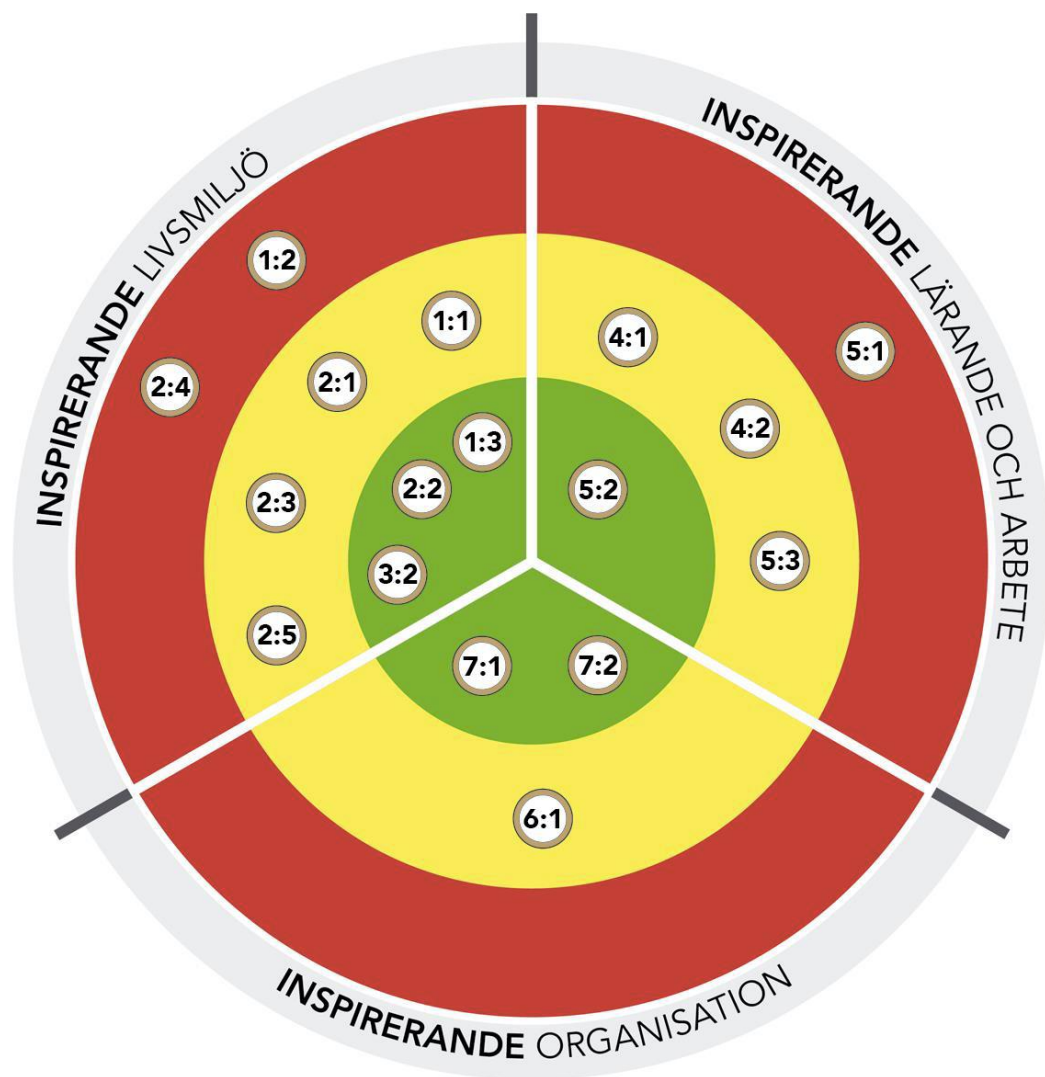
Kommunfullmäktige har beslutat att vissa mätningar ska göras årligen, vartannat år eller mer sällan.

Det strategiska området inspirerande livsmiljö mäts genom tre mål, Arboga växer och utvecklas, Arboga är tryggt och inkluderande samt Arboga är klimatsmart, och nio mätningar. Av mätningarna har tre uppnått målvärdet och fyra har delvis uppnåtts och två har inte uppfyllts.

Det strategiska området inspirerande lärande och arbete mäts genom två mål. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning och I Arboga finns goda möjligheter till arbete, och fem mätningar. Ett av målvärdena har uppnåtts och tre har delvis uppnåtts och ett har inte uppfyllts.

Det strategiska området inspirerande organisation mäts genom två mål, Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare och Arboga kommun har god ekonomisk hushållning, och tre mätningar. Två av målvärdena har uppnåtts och ett har delvis uppnåtts.

Den samlade måluppfyllelsen i årsredovisningen är att två mål är uppfyllda och fem mål är delvis uppfyllda. Med anledning av graden av måluppfyllelse så är bedömningen att kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

4 Analys av kommunfullmäktiges mål

4.1 Inspirerande livsmiljö

Kommunfullmäktiges mål:

Arboga växer och utvecklas

Bedömning: Delvis uppfyllt

Nuläge

För att se om Arboga växer och utvecklas analyseras befolkningsutveckling, nybyggnation av bostäder och försäljningsindex.

Befolkningstillväxten i Arboga har avstannat något 2019 och 2020. Under 2019 minskade befolkningen med 51 personer och under 2020 med 48 personer och vid årsskiftet 2020/2021 var antalet invånare i kommunen 14 039. Minskningen 2020 beror på ett negativt födelsenetto på -28 personer, det vill säga att antalet döda är fler än antal födda. Antalet inflyttade är 773 och utflyttande 793 vilket ger ett flyttningsnetto på -20.

Arboga kommuns översiktsplan har utblick mot 2030. Detaljplanearbetet har i huvudsak koncentrerat sig kring sex-sju detaljplaner varav tre av dessa har varit på samråd och granskning. En av de tre avser området kring Vasagymnasiet och kvarteret Kastanjen och de andra avser Vinbäcken-Ekbacksområdet samt Söder 1:7. Det finns ett nytt planuppdrag som avser kvarteret Syrenen.

Genomförande av detaljplanen för Södra Brattberget har resulterat i 27 nya styckebyggartomter och av dessa har 12 tomter sålts under året.

För att bättre synliggöra kommunal mark för bostads-byggnation och för att få in fler förslag på attraktiv byggnation har beslutats att pröva inbjudan till markanvisning riktad till företag som anmält intresse för markanvisningar. Inga svar inkom under anbuds tiden, men resulterade under hösten i försäljning av sex tomter inom Södra Brattberget som innebär byggnation av sex småhus som ska upplåtas med hyresrätt.

Försäljningsindex baseras på en persons genomsnittliga inköp under ett år gällande dagligvaror och sällanköpsvaror. Försäljningsindex har samma värde

som året innan både för sällanköp- och dagligvaror och målvärdet har uppnåtts.

Viktiga händelser

- Arboga är nu 14 039 invånare, en minskning med 48 invånare
- Kommunfullmäktiges beslut om satsningar på en ny Gäddgårdsskola, en utbyggnad av Västergårdens förskola samt utbyggnad av Ladubacksskolan. I förlängningen planeras en ny förskola i Götlunda.
- Nya förskola Skogsglántan har startat verksamheten under sommaren.
- Byggnation av det nya äldreboende Åspegeln pågår och uppstart av verksamheten påbörjas under kvartal 1 2021.
- Nytt LSS-boende, har tagits i drift under hösten.
- Arbetet med revidering av bostadsförsörjningsplanen är pågående.
- På Södra Brattberget har tolv tomter sålts
- Under året till och med december har 16 bygglov beviljats för 16 bostäder.

Framtid

För att kommunen ska kunna öka invånarantalet krävs bostäder och olika typer av samhällsservice. Ett ökat antal elever samt behov av underhåll gör att en ny skola planeras i Arboga. För att klara av bostadsförsörjningen inför en demografisk utveckling med en ökning av personer i åldrarna 85 år och uppåt måste fler bostäder av olika slag för äldre skapas.

Det är viktigt att kunna möta upp med attraktiv, detaljplanelagd och byggklar mark för olika kategorier boende. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

Att arbeta för utveckling av stadskärnan som mötesplats och för etablering av handel och serviceföretag, är en viktig del om Arboga ska fortsätta växa och utvecklas.

Besöksnäringen kopplat till natur- och kulturarvet och affärsturismen har stor potential att utvecklas i Arboga kommun. Ett varierat utbud av mötesplatser och aktiviteter inom kultur, fritid och turism är viktigt för utvecklingen. Genom att få flera besökare till kommunen ökar förutsättningarna för ett bra försäljningsindex och genom besöket ökar möjligheten till potentiella invånare i hela kommunen. Förändrat köpmönster med konkurrens från köpcentra och e-handel är en stor utmaning för Arbogas stadskärna.

Analys

För att nå målet om 15 000 invånare till 2030 krävs en levande kommun med fler bostäder, företag och verksamheter, samtidigt som vi utvecklar stadens

unika miljöer och närhet till grönska och vatten. En djupare analys av minskat antal invånare behöver göras för att kommunen ska planera och prioritera för förändring i åldersstruktur, framtida behov och för att nå det uppsatta målet om 15 000 invånare till 2030.

Behovet av nya bostäder i det lägre kostnadsskiktet är stort i större delen av landet och med tyngdpunkt på de större städerna. Mindre landsortskommuner, däribland Arboga, med ett bra pendlingsläge till de större orterna, kan vara ett bra exploateringsalternativ för bygg-/fastighetsbolag och för enskilda privatpersoner som vill bygga sin egen villa till rimligt pris.

Handel- och affärsutveckling är viktigt för att Arboga ska fortsätta växa och utvecklas. Arbogas strategi för utveckling av stadskärnan och etablering av handel och serviceföretag bör prioriteras.

Flera exploateringsalternativ ökar möjligheten för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

Besöksnäringen kopplat till natur- och kulturarvet och affärsturismen har stor potential att utvecklas i Arboga kommun. Genom att få flera besökare till kommunen ökar förutsättningarna för ett bra handelsindex och genom besöket ökar möjligheten till potentiella invånare i hela kommunen.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde	Trend
 1:1 Befolkningsutveckling	13 934	14 138	14 087	14 039	14 188	↘
 1:2 Nybyggnation av bostäder	63	117	87	16	50	↘
 1:3 Försäljningsindex	78	80	83	83	81	↗

Kommunfullmäktiges mål:

Arboga är tryggt och inkluderande

 Bedömning: Delvis uppfyllt

Nuläge

Tryggt och säkert

Arboga kommun arbetar för att det ska vara tryggt att bo och vistas i kommunen. Upplevelsen av att bo i en trygg stad är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten. Trygghet och säkerhet är en viktig del i

Arboga kommuns varumärke och kan påverka en rad olika områden så som exempelvis priserna i ett bostadsområde eller att en kommun som upplevs som trygg och välmående, lockar till inflyttning och exploatering av nya företag.

För att se om Arboga är tryggt och säkert analyseras den upplevda tryggheten och antalet våldsbrott per 1000 invånare. Den upplevda tryggheten i Arboga mäts vartannat år genom en medborgarundersökning. Betygsindex för 2019 års mätningen visar på svagt ökat index och känsla av trygghet ökar både för kvinnor och män. Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare har ökat något i Arboga sedan förgående mätning men på samma nivå som rikssnittet.

Att ha möjlighet att röra sig fritt i offentliga miljöer exempelvis på torg och i parker, är en förutsättning för att kunna ta del av samhällsaktiviteter och upprätthålla sociala kontaktnät. Arboga erbjuder ett rikt föreningsliv med en mångfald av aktiviteter och verksamheter för alla åldrar.

Strategin för ett tryggare Arboga är att samverka med trygghetsskapande aktörer. Tillsammans inom Förebyggande rådet deltar kommunens olika förvaltningar, bolag, säkerhetssamordnare, polis och handelsförening för att ta ett helhetsgrepp om trygghetsfrågor. Arbetet som bedrivs skall vara kunskapsbaserat och utgå från forskning, analys och medborgardialog.

Kommunen bedriver genom säkerhetssamordnaren ett aktivt lägesbilsarbete inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande området. Genom aktiv inhämtning och dialog med både kommunala verksamheter och bolag samt andra externa aktörer, sammanställs en lokal lägesbild som blir ett utmärkt beslutsunderlag för inriktningar, insatser samt åtgärder mot specifika identifierade problembilder. Lägesbilden blir en röd tråd i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet och nyttjas i högsta kommunledningsgruppen, i förebyggande rådet samt på lokal verksamhetsnivå, genom att säkerhetssamordnaren kan samverka med berörd verksamhet och ge stöd till dessa.

Barn- och utbildningsnämnden arbetar enligt skollagen där alla elever ska tillförsäkras en trygg och stödjande skolmiljö. Trygghet och studiero är avgörande för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för utbildningen. Alla som arbetar i skolan ska bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor, aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Under året gjorde pandemin att stor del av säkerhetsarbetet prioriterats om. Ett område som dock har prioriterats högt är det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet som hela året löpt på kontinuerligt enligt plan. Detta var ett av flera prioriterade omfallen i kommunens covid-19 stab som

organisationen behövde ta höjd för. Omfallet utgick från en eventuell ökning av psykisk ohälsa och viss ökad brottslighet till följd av pandemin och hur den genom restriktioner och ändrade livs vanor gav konsekvenser i samhället.

Fritidsmöjligheter, turism och handel

Den pågående pandemin har påverkat möjligheten att genomföra flera fritids-, kultur- och idrottsaktiviteter och verksamheter har på kort tid fått ställa om sitt arbetssätt och erbjuda alternativa lösningar. En tydlig förskjutning från att lyfta evenemang till att lyfta aktiviteter i Arboga har skett under året. Resurser har lagts på att locka folk till staden för att lyfta lokala näringslivet. Sedan november månad är turistbyrån tillfälligt stängd och alla aktivitetstips finns publicerade på hemsida samt i sociala medier.

Etableringsuppdraget

Vägen in i arbete (ViiA), upphörde vid årsskiftet och övergick till ett treårigt projekt Hela vägen in i arbete, Hela ViiA. Projektet medfinansieras av Asyl-, migration- och integrationsfonden (AMIF). Målgruppen är tredjelandsmedborgare med låg utbildningsbakgrund och svårigheter att tillgodogöra sig det svenska språket. Projektet har som mål att minst 30 procent av deltagare ska komma ut i arbete. Svårigheter föreligger i nuläget med deltagarförsörjning och verksamheten har tillfälligtvis frångått sin arbetsplan utifrån situationen med pandemin. Andelen i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera efter 90 dagar är 33 procent, vilket är en minskning med cirka 10 procent sedan senaste mätningen.

Tillgång till bredbandsuppkoppling

Genom den digitala verksamhetsutvecklingen skapas möjligheter för ökad bredbandsuppkoppling som ger möjlighet för effektiva och inkluderande lösningar. Tillgång till bredband mäts i andel av områdets hushåll som har tillgång till bredband om minst 100 megabit per sekund. Sista mätningen hade 76,3 procent av hushållen tillgång. Arboga kommun hade cirka 490 anslutningar till bredbandsuppkoppling vid utgången av 2018. Under 2019 har Arboga Kommunalteknik AB efteranslutit 20 fastigheter och under 2020 genomfördes cirka 130 nya efteranslutningar.

Viktiga händelser

- Implementering av ett kartläggningssystem för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.
- På skolor där behov finns, eller har funnits, har det med hjälp av säkerhetssamordnaren tillfälligt skapats arbetsgrupper för att

tillsammans samordna och fokusera på kartläggning, analys och genomförande av förebyggande insatser mot till exempel skadegörelse.

- Trygghetsvandringar har anordnats av fritids- och kultur i samverkan säkerhetssamordnaren och föreningslivet.
- Trygghetsteam inom skolorna finns för att arbeta förebyggande men även med akuta händelser.
- Säkerhetssamordnaren, näringslivsenheten och polisen har tillsammans med butiker i stadskärnan och Sätra genomfört konceptet Säker handel. Detta för att sprida kunskap om brottsförebyggande aktiviteter och höja kunskapen inom området.
- Trygghetsnätverk handels- och industriområden, i samverkan mellan näringslivsenheten, polis, säkerhetssamordnaren och företag, genomförs brottsförebyggande arbete, utbildningar, utbyter information och samverkar i olika områden runt om i Arboga. Norra Ågatan, Sätra och så småningom Ekbacken. I dialogen deltar även fastighetsägare.
- I Sätra och i stadskärnan har kommunen ett nära samarbete med Arboga i Centrum, AiC och har introducerat en applikation som gör det lätt att tipsa och anmäla brott för att polisen ska kunna jobba så förebyggande som möjligt. Appen möjliggör också direktkontakt mellan företagen i Arboga för att tipsa om pågående händelser.
- Ett fortsatt gemensamt förebyggande arbete mot klotter, detta med fortsatt gott resultat med mindre klotter och lägre kostnader för sanering.
- Biblioteket har ordnat "take away bokkasse" och utökat sin närvaro i sociala medier.
- Ekbacksbadet har under del av hösten haft stängt för allmänheten och endast erbjudit kurser för barn.
- Från november stängdes hallar och anläggningar för vuxna och endast barn och ung-domsträningar fick bedrivas. Strax för jul kom nya restriktioner som gjorde att inte heller barn- och ungdomar kunde ha verksamhet.
- Kulturskolans undervisning har delvis bedrivits på distans och konserter, arrangemang och uppvisningar har skett via kulturskolans Facebook och youtubekanal.
- Under första halvåret genomfördes två föreningsträffar med fokus på ökad samverkan och nya vägar att arbeta framåt. Träffarna ledde fram till önskemål om en referensgrupp bland föreningsmedlemmar och ett intresse av att arbeta trygghetsskapande för kommunens invånare. Under våren och sommaren har föreningslivet stöttat kommunen i trygghetsvandringar på kvällar och helger. På grund av Coronapandemin har ett vidare arbete med referensgrupp bland föreningsmedlemmar fått skjutas på framtiden.
- Arboga har ett rikt föreningsliv med all typ av verksamhet. I ett stort antal av föreningarna finns barn och ungdomsmedlemmar. Under

sportlovet, sommar- och höstlovet arrangerade fritids- och kulturnämnden och föreningslivet olika aktiviteter för att erbjuda skollediga barn och unga en aktiv fritid.

- Fritidsbanken, har varit öppen under hela året välkomnar alla att låna sport och fritidsutrustning för att möjliggöra ett aktivt liv utan kostnad för utrustning.
- Feriearbete, kommunen har fått arbeta på ett nytt sätt och har med hjälp av feriearbetare och interna lösningar kunnat erbjuda ett sommarlovsprogram även under 2020.
- Kommunens fritidsanläggningar, bokning av anläggningar har minskat drastiskt under året. I stället ses en markant ökning av besök på utegymmen, spår och leder. Inomhus aktiviteter har flyttat ut från anläggningarna.
- Turism på egen hand med hemester-tema.
- Fokus varit på att skapa aktiviteter att göra på egen hand, Arbogamysteriet har gått utmärkt och kompletterats med Riddarutmaningen för de yngre. Storyspot, ljudguider i telefonen, finns utsatta på 22 historiska platser i Arboga och ytterligare 11 i Jädersbruk.
- Guidade historiska turer med mindre grupper utomhus har genomförts och varit fullbokade.
- Under året har de viktiga evenemangen blivit inställda som Medeltidsdagarna, konserter och Jädersbruksdagarna.
- Individ och familjeomsorgens försörjningsstöd och arbetsmarknadsverksamheten (AMV), samverkar sedan i början av året med att prova ett nytt arbetssätt som syftar till att försörjningsstödstagare snabbare kommer i aktivitet efter nyansökan. Med snabbare insatser från ansökningstillfället förväntas tiden i försörjningsstöd minska.
- Svenska för invandrare (SFI), har startat en ny arbetsgrupp med syfte att följa upp och matcha insatser, exempelvis övergångar till Hela ViiA, för elever inskrivna på SFI.
- SFI, AMV, vuxenutbildningen och näringslivsenheten, har påbörjat ett arbete för att se över kedjan av kompetens- och stödspår för personer inskrivna inom SFI, vuxenutbildningen och AMV. Syftet är att samnyttja varandras resurser och stödja varandra utifrån verksamhetspecifika kompetenser och erhålla kontakter med det lokala näringslivet.
- Arbetsförmedlingen, lokal samverkan är påbörjad med arbetsförmedlingen, två handläggare inom Arbetsförmedlingen har erhållit Arboga kommun som ansvarsområde.
- Samverkan mellan Köping, Arboga och Kungsör, de olika kommunernas arbetsmarknadsverksamheterna erbjuder deltagare plats i varandras olika verksamheter.
- Arboga Kommunalteknik AB efteranslöt 130 till bredband

Framtid

Fortsatt lägesbildaarbete mellan kommunen och polisen för att skapa strategier på övergripande nivå som ligger till grund för trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder och insatser.

Arbete i Förebyggande rådet med politiska ledamöter, tjänstepersoner, polisen och företrädare för näringslivet i Arboga, fortsätter arbetet med att implementera metoden Effektiv samordning för trygghet (EST).

Arboga har ett aktivt och starkt föreningsliv. Här blandas idrott med kultur och föreningar. Genom att hitta vägar att utveckla och stötta varandra erbjuds fler möjligheter till utveckling och inspiration. Under 2021 fortsätter utvecklingen och erbjudanden av fritids-, kultur och idrottsaktiviteter som anpassas till den pågående pandemin.

Projekt Hela vägen in i arbete, Hela ViiA har svårigheter i nuläget med deltagarförsörjning och verksamheten har tillfälligtvis frångått sin arbetsplan utifrån situationen med pandemin.

Arboga Kommunalteknik fortsätter att möjliggöra anslutningar till bredbandsuppkoppling för fastigheter i kommunens landsbygd. Genom att fortsätta den digitala verksamhetsutvecklingen skapas möjligheter för effektiva och innovativa lösningar.

Analys

Behov av fortsatt samverkan och gemensamt arbete mellan Arboga kommun och polismyndigheten för trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.

Möjligheter till fritids- och föreningsliv är viktigt för ett välmående Arboga och det finns många olika möjligheter till utveckling. Under 2020 har fritids- och föreningslivet fått en stor påverkan av coronapandemin. Risk finns för minskade möjligheter till fritidsaktiviteter och för försämrad hälsa. En tydlig förskjutning från att lyfta evenemang till att lyfta aktiviteter i Arboga har skett under året. Effekter både positiva och negativ behöver följas upp under de kommande åren.

Etableringsuppdraget, projektet Hela vägen in i arbete, Hela ViiA startades upp i början av 2020 och är pågående under tre år. Arboga kommun förstärker sin integrationsverksamhet med en språktränings- och arbetsträningsverksamhet för nyanlända med behov av ett annat sätt att lära sig svenska. Det långsiktiga målet för hela ViiA är att deltagarna ska komma ut i arbetslivet. Verksamheten har tillfälligtvis frångått sin arbetsplan utifrån situationen med pandemin.

Bredbandsuppkoppling, en förutsättning för ökad digitalisering är en fortsatt utbyggnad av kommunens digitala infrastruktur för att säkerställa att alla kommuninvånare ska ges möjlighet att kunna ta del av digitala tjänster.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde	Trend
◆ 2:1 Upplevd trygghet	48	48	50	50	57	↗
● 2:2 Anmälda våldsbrott	10,0	8,5	7,5	8,6	8,6	↗
◆ 2:3 Fritidsmöjligheter	7,3	7,3	7,0	7,0	7,5	↘
■ 2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera %	14	28	44	33	50	↗
◆ 2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling %	66,7	69,7	74,1	76,3	80	↗

Kommunfullmäktiges mål:

Arboga är klimatsmart

Bedömning: Uppfyllt

Nuläge

Arboga kommun arbetar med klimatsmarta lösningar innebär bland annat att minska utsläpp som kan skada miljön och att skapa en effektiv användning av energi och naturresurser. Arbogas miljö- och hållbarhetsarbete följs upp genom Ranking Sveriges miljöbästa kommun och energianvändningen i kommunens fastigheter.

Arboga kommun hamnar på plats 61 av 290 i årets kommunranking vilket är en kraftig förbättring. Länsplaceringen är 2 av 10 i Västmanland och placering nummer 15 av 136 i mindre städer och landsbygdskommuner. Rankingens baseras på Aktuell Hållbarhets egen kommunenkät samt på aktuella data från 11 andra källor, bland annat statistik från Naturvårdsverket, Vattenmyndigheten, SCB, Kolada och Avfall Sverige. Nytt för året är en helt ny del kopplad till klimatdata.

Arbetsmarknadsverksamheten elektronikdemontering är sedan tidigare miljöcertifierade enligt ISO 14 001. Verksamheten syftar till att på ett miljömässigt och säkert sätt, demontera kasserade elektroniska och elektriska produkter. Det miljöfarliga avfallet paketeras, förvaras och skickas sedan till någon av våra samarbetspartners för destruktion, övrigt material återvinns.

Många verksamheter arbetar vidare med hållbar utveckling i olika grad. De källsorterar och komposterar, återvinner och återbrukar. I grundskolans uppdrag ingår bland annat att genom ett miljöperspektiv ge elever möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka till övergripande och globala miljöfrågor.

Skolmatsedeln anpassas efter säsong för att minska klimatavtrycket.

Vid projektering och nybyggnation av verksamhetslokaler ställs krav för att uppnå möjlighet till certifiering enligt miljöbyggnadskrav. Solpaneler finns på nyproduktioner och installationsmaterial väljs enligt Sunda Hus.

Stomleverantör väljs med målet att minska antalet tunga transporter.

Underhåll av exempelvis utemiljö, utförs i kommunal regi under garantitiden för att minska resor från ej lokala entreprenörer. Fastigheterna värms med fjärrvärme, som till stor del utgörs av spillvärme och biobränsle. Systemtekniska lösningar i fastigheterna med fokus på låg energiförbrukning.

Viktiga händelser

- Alla förskolor har arbetat fram sin egen vision och på många förskolor är visionen kopplad till ett hållbart arbetssätt.
- Inom grundskolan och gymnasiet diskuteras ett bra förhållningssätt för en god miljö och i de yngre årskurserna ordnar skolorna speciella skräpplockarveckor.
- Arboga kommun har för tredje året i rad nominerats till Årets hållbara skolmatskommun 2020 i White Guide Junior.
- Vid projektering och nybyggnation av verksamhetslokaler ställs krav för att säkerställa nivån Silver för Miljöbyggnad.
- Vid slutbesiktning av förskolan Skogsglántan har gällande kvalitet och miljökrav uppnåtts.

Framtid

Att fortsätta arbetet med att skydda miljön vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det naturliga kretsloppet ska värnas. Användningen av energi och material ska begränsas. Arboga deltar i fortsättningen av projektet fossilfria och effektiva kommunala transporter – Fossilfritt 2030.

Analys

Fjärrvärmens i Arboga tätort är väl utbyggd och miljökrav tillvaratas vid alla nya projekteringar. Förskolan Skogsglántan och vård- och omsorgsboendet Åspegeln är bra exempel på hållbart byggande och en minskad energianvändning. Planeringen av kommunens nya högstadieskola ger ytterligare utvecklingen av hållbart byggande och långsiktig minskad energianvändning.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde	Trend
3.1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter				14,12		—
3.2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun	207	119	153	61	<101	↗

4.2 Inspirerande lärande och arbete

Kommunfullmäktiges mål:

I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

◆ Bedömning: Delvis uppfyllt

Nuläge

Goda möjligheter till utbildning bidrar till det livslånga lärandet och ger alla goda förutsättningar för ett gott liv. I varje skede av livet bör det finnas utbildnings- och lärandemöjligheter som är anpassade till individens behov, bakgrund och kompetens. Det finns i Arboga goda möjligheter till utbildning på olika nivåer, från förskola till vuxenutbildning inklusive flera yrkeshögskoleutbildningar. Det finns även möjlighet till högskolestudier på distans på Högskolecentrum.

Förskolan Skogsglantan blev färdig under våren och från höstterminen är alla förskolor i lokaler som är anpassade för förskoleverksamhet. Det möjliggör för att bedriva en utbildning av hög kvalitet där barnen får lära och utvecklas tillsammans med andra i en trygg, rolig och lärorik miljö. Det planeras för en ny förskola på Västergården.

För att öka kvaliteten och likvärdigheten inom grundskolan har förslag till ny skolorganisation tagits fram. Förslagen följer Skollagens stadiindelning med låg-, mellan- och högstadium och syftar till att skapa bättre förutsättningar för varje skolenhet att bedriva en likvärdig verksamhet med hög kvalitet och på ett mer kostnadseffektivt sätt. Även utveckling av kvalitet på undervisningen pågår för att förbättra resultaten, genom bland annat tillgängligt och kooperativt lärande.

Andelen elever på gymnasiet med slutbetyg inom 4 år har ökat med 2,4 procent

det senaste året. För vårterminen 2020 är andelen 65,8 procent. I mätningen redovisas inte elevgrupper på mindre än 10 elever. På Vasagymnasiet fanns vårterminen 2020 två elevgrupper med färre än 10 elever som inte inkluderats. Dessa grupper hade 100 procent examensbevis.

Biblioteket spelar stor roll för att förverkliga medborgarnas möjligheter till livslångt lärande. Enligt lagen ska biblioteket främja litteraturens ställning och intresset för bildning, utbildning och forskning. Kommunens distansstuderande får genom biblioteket tillgång till universitets- och högskolebibliotekens samlade bestånd av litteratur. Även studerande vid Arbogas egna skolor, till exempel vuxenstuderande, lånar medier och använder biblioteket som studieplats. Bibliotekens roll som kunskapsspridare av ny teknik betonas alltmer, då risken för att många människor hamnar utanför de digitaliserade samhällstjänsterna uppmärksammas.

Kulturskolan bidrar också till måluppfyllelse via estetiska lärprocesser och kunskap via skapande verksamhet. Samverkan med grundskolan årskurs två är en av de beprövade vägarna som är viktiga för både grundskolan och kulturskolan. Under våren har två skolor fått dans som ett av uttrycken i kompanjonundervisningen i årskurs två. Förskolan och Kulturskolan har samarbetat i ett filmprojekt där förskolebarnen har skapat egna filmer.

Viktiga händelser

- Skogsgläntans förskola blev färdig våren 2020 och invigdes under hösten.
- En ny skolorganisation har arbetats fram.
- I och med pandemin har det varit stora omställningar inom skolan. Verksamheten har följt Folkhälsomyndighetens riktlinjer och råd och beslut från Smittskyddsenheten Region Västmanland.
- Överallt där det är möjligt har det skapats större utrymme mellan eleverna.
- Undervisningen har skett på plats i förskolan och grundskolan medan gymnasiet och vuxenutbildningen haft utbildning på distans.
- Idrotten har skett utomhus.
- Gymnasieskolan och Vuxenutbildningen samverkar med över 100 företag i regionen.
- Bibliotekets IT-verkstäder har under året erbjudit kommunens invånare möjlighet att förkovra sig inom det digitala området.
- Projekt Stärkta bibliotek, har förutom till förskolan också riktat sig speciellt till kvinnor med annat modersmål via bokcirklar på lätt svenska, babycafé med bilderbokscirkel och studiehjälp.
- Studieförbunden är en stor mötesplats för livslångt lärande, bildning och kultur. Ett stort antal Arbogabor deltar i studiecirklar och kulturarrangemang som anordnas av studieförbund.

Framtid

Ett livslångt lärande för alla människor är ett högt prioriterat mål i Sverige och i Arboga. Det är viktigt både för näringslivet i kommunen med en bred kompetenstillgång och som en tillväxtmotor för hela regionen. Arbetslivet som eleverna kommer att möta förutsätter såväl flexibilitet inför omställning som behov av ett livslångt lärande.

För att skapa de bästa förutsättningar för barns trivsel, trygghet och lärande inom förskolan rekommenderar Skolverket att barnen delas i mindre grupper under en stor del av dagen, 6–12 barn i åldern 1–3 år och 9–15 för barn i åldern 4–5 år. Från och med höstterminen 2020 har alla förskolor rutiner för att dela in barnen i grupper utifrån Skolverkets rekommendationer under en stor del av dagen. Utifrån situationen med covid-19 har mer verksamhet inom förskolan bedrivits utomhus.

Verksamheten eftersträvar stadiindelning på grundskolorna i kommunen. På grund av bristande lokaler finns inte möjlighet att verkställa stadiindelningen de närmaste åren. Ombyggnation på vissa skolor är planerad. Två skolor, Gäddgårdsskolan och Nybyholmsskolan har hög andel nyanlända. Med hjälp av statlig satsning (fyra förstelärare) kommer de aktuella skolorna att utveckla pedagogerna extra mycket för att öka måluppfyllelsen för alla elever.

Sista året ökade andelen med slutbetyg inom 4 år på gymnasiet. Ingen tydlig trend kan utläsas.

Vuxenutbildningen i Arboga kommer till höstterminen 2021 att erbjuda tre tekniska utbildningar; elkraftingenjör, underhållsingenjör och systemingenjör. Två utbildningar startar inom vård och omsorg; stödpedagog och specialistundersköterska inom demens.

Inom vuxenutbildningen har distansundervisningen fungerat väldigt bra och verksamheten avser att utveckla den utbildningsformen mer.

Bidragen till Studieförbunden minskade under 2020 och en möjlig konsekvens är att verksamheten minskar i Arboga.

Fortsatt samverkan mellan olika aktörer för att förverkliga möjligheten till livslångt lärande ger goda möjligheter för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Analys

Det finns i Arboga goda möjligheter till utbildning på olika nivåer, från förskola till vuxenutbildning inklusive flera yrkeshögskoleutbildningar. Det finns även möjlighet till högskolestudier på distans på Högskolecentrum.

Sista året ökade andelen med slutbetyg inom 4 år på gymnasiet. Ingen tydlig trend kan utläsas.

Arbetslivet som elever och vuxenstuderande kommer att möta förutsätter såväl flexibilitet inför omställning som behov av ett livslångt lärande. Det är viktigt både för näringslivet i kommunen med en bred kompetenstillgång och som en tillväxtmotor för kommunen och regionen.

Myndigheternas krav och rekommendationer under pandemin gällande distansundervisningen har påverkat verksamheten på flera sätt. Det har inneburit stora omställningar för både elever, studenter och medarbetare. Distansundervisningen har även medfört att undervisningsformerna utvecklats, framför allt gällande användningen av tekniska hjälpmedel.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde	Trend
◆ 4:1 Utbildningsmöjligheter	66	66	64	64	66	↘
◆ 4:2 Andel med slutbetyg inom 4 år gymnasiet.	64,2	75,5	63,4	65,8	78	—

Kommunfullmäktiges mål:

I Arboga finns goda möjligheter till arbete

◆ Bedömning: Delvis uppfyllt

Nuläge

En väl fungerande arbetsmarknad får människor och företag att växa. Bra arbetsmöjligheter lägger grunden för tillväxt och välfärd. För att se om det finns goda möjligheter till arbete i Arboga analyseras arbetsmarknadsstatistik och pendlingsmöjligheter med buss och tåg.

Arbetslöshet

Den pågående pandemin tillsammans med Arbetsförmedlingens förändringar och minskningar under 2019 har påverkat arbetslösheten men också kommunens verksamheter. Arbetslösheten har ökat i förhållande till i fjol och kommunens värden ligger över rikssnittet i två grupper. I december var 669 (600 år 2019) Arbogabor arbetslösa. Detta motsvarar 10 procent (9,2 procent år 2019) och kommunen ligger 1,2 procentenheter över rikssnittet.

Ungdomsarbetslösheten är nu 11,5 procent (10,5 procent år 2019) vilket är 0,3 procentenheter lägre än rikssnittet. Ungdomsarbetslösheten i Arboga är lägst i Västmanland. Arbetslösheten för utrikesfödda är 27,3 procent (28,2 procent år 2019) vilket är 6,2 procent över rikssnittet.

Näringslivet hårt utsatt

Pandemin drabbade hela världen i mars och Arboga företag har påverkats stort som smått. Uteblivna bokningar, bortfall i intäkter, problem med leveranser har lett till enorma problem. Besöksnäring och restaurangbranschen är extra drabbade. Många insatser har genomförts på nationell nivå och i Arboga har erbjudits hyreslättnader, uppskov med avgifter samt att gymnasieelever kunnat hämta mat på lokala restauranger. Ett mycket lyckat initiativ som samordnades med Köping och Kungsör. Dessutom har en gemensam marknadsundersökning genomförts och anpassade dialogmöten genomförts.

Lokalt företagsklimat

Från mars ställdes alla företagsbesök in. Dock bibehölls mycket kontakt genom e-post, telefon och digitala möten. Morgonsofforna ersattes av digital variant där filmade reportage visade upp Arbogas näringsliv på ett nytt sätt. Svenskt Näringslivs enkätundersökning visade en marginell ökning i betyg till 3,57 på en sexgradig skala där rikssnittet i Sverige är 3,4. Det lokala företagsklimatet har nått målvärdet och är det bästa värdet kommunen haft hittills. Kommunens värde var 0.2 högre jämfört med Sverige.

Kollektivtrafik

Nöjdheten med kollektivtrafiken, vid senaste mätningen 2019 hade nöjdheten minskat något. Region Västmanland har genomfört besparingar på den regionala kollektivtrafiken under pågående år som bland annat innebär att den regionala linjen mellan Kungsör - Arboga (Götlunda) togs bort från halvårsskiftet. Trafiken mellan Arboga och Götlunda övergick därmed till att bli lokal och kostnaden belastar kommunen. Viss anropsstyrd trafik mellan Arboga och Götlunda har införts från 17 augusti på samma sätt som tidigare finns mellan Arboga och Medåker. Linje 59 mot Tyringe har lagts ned och återgår till att vara enbart skolskjuts.

Viktiga händelser

- Många insatser har genomförts på nationell nivå och i Arboga har erbjudits hyreslättnader, uppskov med avgifter samt att gymnasieelever har kunnat hämta mat på lokala restauranger.
- Företagsbesök, under delåret har 7 företagsbesök genomförts, en viktig input till kommunen om företagares behov och förutsättningar. Näringslivsenheten har haft tät kontakt med företag inom olika branscher för att hålla kommunen uppdaterade om Arbogas näringsliv under pandemin.
- Morgonsoffor, tre fysiska och fyra digitala morgonsoffor har genomförts. Morgonsofforna är ett bra sätt att visa upp Arbogas näringsliv under olika teman; kommunens arbete, landsbygd, aktiviteter, ekonomi, med

flera.

- Nyhetsbrev, mycket information om insatser i samband med covid-19.
- Kommunen har tillsammans med Västra Mälardalen i Samverkan genomfört en gemensam marknadsundersökning med företagen för att skapa ett nuläge och prognos för stöd i framtiden.
- De senaste årens trend för Arboga med ett ökat resande med kollektivtrafik har nu planat ut och minskar.
- Arboga kommun deltar i samverkansmöten med den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västmanland.

Framtid

Faktorer som påverkar arbetslösheten är kommunens möjligheter att erbjuda bostäder, förskoleplatser, studier och yrkesinriktade utbildningar, samverkan med det lokala näringslivet och goda möjligheten till in- och utpendling i kommunen bidrar också.

Genom att fortsätta samverkan och arbeta med mötesplatser mellan kommun och företag, genomföra regelbundna företagsbesök och fortsätta samarbetet i Västra Mälardalen med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), "Förenkla helt enkelt" finns goda möjligheter att påverka arbetslösheten i kommunen.

För det lokala företagsklimatet är målsättningen att fortsätta arbeta proaktivt för att ge bra service och bra bemötande från alla kommunens enheter som har företagskontakter, samt fortsätta ha nära dialog med företag och företagsrepresentanter.

Analys

Den pågående pandemin kommer att påverka arbetslösheten och de lokala företagen under en längre tid. Behovet av nationella insatser kommer att kvarstå.

Genom att fortsätta samverkan och arbeta med mötesplatser mellan kommun och företag, genomföra regelbundna företagsbesök och fortsätta samarbetet i Västra Mälardalen med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), "Förenkla helt enkelt" finns goda möjligheter att påverka arbetslösheten i kommunen.

Många företag i regionen har en utmaning i att hitta rätt kompetens och genom att samla in information om behoven kan kommunen utveckla yrkesprogram och matcha behov med arbetssökande i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Möjlighet till in- och utpendling samt kompetensförsörjning är en viktig faktor för att företag ska kunna etableras och befintliga ska kunna växa.

Fortsatt marknadsförvärv och planering för industri- och handelsverksamhet ger god planberedskap och möjlighet till utveckling av näringslivet.

De förändringar som genomfördes i den regionala kollektivtrafiken under året behöver följas för att se effekter av nöjdhet och utbudet.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde	Trend
5:1 Arbetslöshet %	9,7	8,2	9,2	10,0	7	↘
5:2 Lokalt företagsklimat	3,4	3,4	3,5	3,6	3,5	↗
5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik	5,1	5,1	4,9	4,9	5,6	↘

4.3 Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål:

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

◆ Bedömning: Delvis uppfyllt

Nuläge

Att vara en attraktiv arbetsgivare i Arboga kommun innebär bland annat att medarbetarna upplever arbetsglädje, inflytande och delaktighet, motivation och meningsfullhet samt en hög frisknärvaro. För att se om Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare analyseras svaren i medarbetarenkätens områden för nöjdhet med inflytandet och hållbart medarbetarengagemang (HME).

Ny uppföljning genomfördes hösten 2020. Enkäten är inom områdena motivation, ledarskap och styrning – Hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet för kommunens index inom medarbetarengagemang blev 80 och är ett något försämrat index jämfört med tidigare mätning.

Resultatet av medarbetarundersökningen som genomfördes under hösten visar att medarbetarna bland annat upplever sig ha ett meningsfullt arbete där de lär sig nytt och utvecklas. Vidare upplever medarbetarna att de har chefer som ger förutsättningar för att ta ansvar och som visar uppskattning för medarbetarnas arbetsinsatser. Resultatet skiljer sig inte så mycket jämfört med föregående år vilket är glädjande utifrån den belastning som medarbetarna har haft i och med pandemin. Enkäten bestod av tolv frågor inom områdena motivation, ledarskap och styrning – Hållbart medarbetarengagemang (HME).

Alla verksamheter följer kommunens SAM-hjul (årsplanering för systematiskt arbetsmiljöarbete). Chefer och medarbetare arbetar gemensamt med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att minska eller ta bort risker, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetet sker enhetsvis på arbetsplatsträffar och kommunens värdegrund PUMI, professionalism, uthållighet, mod och innovation är vägledande för arbetet.

Viktiga händelser

Den pågående coronapandemin har under året påverkat alla medarbetare i olika grad. Många verksamheter har fått ställa om och intensifiera arbetet kring att säkra samhällsviktiga verksamheter kopplat till den pågående pandemin.

Målet för kommunens pandemiarbete under 2020:

- Kontinuitetshantering för att säkra bemanning och verksamhet
- Säkra tillgång till skyddsutrustning
- Skydda riskgrupper
- Följa och rapportera händelseutvecklingen
- Medverka vid smittspårning

Varje vecka har lokal lägesbild för kommunen och begäran av lägesbild till Länsstyrelsen Västmanland sammanställts. Kommunen har deltagit aktivt i många digitala möten med U-Sam Krisberedskap i Västmanland för att följa inriktningsbeslut och behov av samverkan för bland annat

- Hälsa- och sjukvårdsläget och vårdsituationen på regional- och kommunnivå
- Materialförsörjning av skyddsutrustning främst inom vård- och omsorg
- Näringslivsfrågor

Sedan utbrottet av coronapandemin har ett intensivt arbete genomförts för att bidra till att kommunen uppnår sina övergripande mål genom olika insatser. Genom olika kommunikativa insatser motverka smittspridningen och skapa förståelse och förtroende för hur kommunen hanterar situationen. Kommunikationen har syftat till att skydda riskgrupper samt att lindra och bromsa negativa konsekvenser för kommuninvånare, kommunens verksamheter och samhället i stort. En del i detta arbete är att medarbetare ska känna att deras agerande gör skillnad.

Ett digitalt rehabiliteringssystem och system för arbetsskador och tillbud har införts. Systemet ska stödja cheferna i deras rehabiliteringsansvar och bidra till att rätt insatser genomförs för att få medarbetare åter till arbetet så snart det är möjligt.

Framtid

Fortsätta att följa och anpassa verksamheter och uppdrag under den pågående pandemi till beslut utifrån pandemilagen och rekommendationer från myndigheter.

Att följa upp påverkan av pandemin hos våra medarbetare och verksamheter och genomföra hälsofrämjande insatser blir ett viktigt fokusområde.

Att kunna erbjuda den sysselsättningsgrad som medarbetarna önskar, ge goda möjligheter till fortbildning, friskvård och ett gott ledarskap.

Fortsätta utveckla ett hållbart medarbetarengagemang genom bra strukturer för arbetsplatsträffar, medarbetar- och lönesamtal.

Genomföra avbrutna interna utbildningsinsatser med andra upplägg och i andra former.

Arbeta vidare med rehabiliteringsåtgärder för att motverka långa sjukskrivningsperioder.

Uppmuntra till hälsofrämjande aktiviteter för chefer och medarbetare.

Att trygga den framtida kompetensförsörjningen för kommunens verksamheter är ett arbete som behöver fortgå.

Analys

Den pågående pandemin har under året påverkat verksamheter och medarbetare i olika grad. Flera verksamheter har fått ställa om och intensifiera arbetet kring att säkra samhällsviktiga verksamheter kopplat till den pågående pandemin. Att följa upp påverkan av pandemin hos medarbetare och verksamheter är ett viktigt fokusområde.

Utvecklingsområden är hållbart medarbetarengagemang genom arbetsplatsträffar, medarbetar- och lönesamtal. Utvecklande av strukturer för stärkt ledarskap, förbättringar inom hälsa, arbetsmiljö och arbetet med värdegrunden PUMI.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde	Trend
◆ 6:1 Hållbart medarbetarengagemang	84	84	82	80	84	↘

Kommunfullmäktiges mål:

Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Bedömning: Uppfyllt

Nuläge

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och att hushålla över tiden. Det innebär en avvägning mellan ekonomi och verksamhet på kort respektive lång sikt. Om det under ett år förbrukas mer medel än vad kommunen erhåller, innebär det att kommande år eller generationer får betala för denna överkonsumtion.

De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet. Verksamhetsmålen syftar till att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget mot medborgarna tydligt.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen.

Kommunfullmäktige beslutade under år 2013 att målet "Arboga kommun har en god ekonomisk hushållning" och de nedanstående måtten ska gälla som riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Resultatet uppgick år 2020 till 63,3 miljoner kronor vilket motsvarar 7,2 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Målvärdet för mandatperioden är att resultatet ska uppgå till i genomsnitt minst 1 procent per år.

Soliditeten, beräknad inklusive samtliga pensions-förpliktelser, uppgår på balansdagen 2020-12-31 till 32,6 procent.

Viktiga händelser

- En fortlöpande implementering av ekonomiprocessen av de två nya bolagen.
- Ny finanspolicy antagen för kommunen och dess helägda bolag.
- Reviderad planerings- och uppföljningsprocess och inlett fördjupning av gemensamt arbetssätt.
- Upphandling av banktjänster och finansiell leasing.
- Resursfördelningsmodellen avseende från fullmäktige till nämnder och styrelsen, som infördes inför verksamhetsåret 2020, har reviderats inför

budgetprocessen 2021.

- En modell för fördelning av resurser inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter har tagits fram och används inför verksamhetsåret 2021.
- Under våren utarbetades den Strategiska och ekonomiska plan 2021–2023 efter dialoger och budgetberedning. Beslut i kommunfullmäktige i september med revidering i november med anledning av förändrade ekonomiska förutsättningar.
- En översyn har påbörjats av befintliga stiftelser i syfte att förenkla processer, eventuell sammanslagning och ta fram riktlinjer för placering av likvida medel.
- Ett nytt attestreglemente har tagits fram som efter beslut i kommunfullmäktige i september gäller från och med 1 oktober.
- Nulägesanalys avseende 2019 års räkenskaper avslutades i september 2020.
- En översyn av kommunens pensionsredovisning genomfördes och beslut är fattat för att gå över till blandmodellen från och med 2021.
- Den pågående pandemin har fått stor påverkan på det ekonomiska resultatet då staten tillfört kommunen extra statsbidrag för stärkt välfärd samt ersatt kommunen för sjukskrivningskostnader.

Framtid

Överskottet i kommunernas resultat år 2020 till trots så innebär den demografiska utvecklingen med stora kompetensförsörjningsbehov och svagare offentliga finanser fortsatt stora utmaningar då pandemins effekter på ekonomin förväntas bli långsiktig. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) räknar med att behoven av välfärd ökar med 1 procent per år den kommande tioårsperioden om alla ska få lika mycket välfärd som i dag. SKR bedömer att konjunkturen stärks i Sverige under år 2021. Endast en svag återhämtning beräknas ske i början av året, likt den svaga utveckling som präglade avslutningen av 2020. Såväl BNP som sysselsättning antas dock få bättre fart under andra halvan av 2021. Avgörande för utvecklingen blir naturligtvis pandemin, hur smittspridning, vaccinationsprogram och restriktioner fortlöper världen över. Prognososäkerheten bedöms ännu vara högre än normalt.

Kommunsektorn står nu inför en situation där två saker behöver ske samtidigt. För det första behövs åtgärder för att kortsiktigt klara covid-19 och för det andra krävs insatser för att bygga långsiktig ekonomisk hållbarhet. I detta finns en pedagogisk utmaning. Samtidigt som resultaten för 2020 är goda är det nödvändigt med effektiviseringar för att klara de långsiktiga utmaningarna.

Analys

Arboga, liksom de flesta andra kommuner, befinner sig i samma situation med

ett gott ekonomiskt resultat år 2020 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster.

Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar.

Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Även om prognosen framåt är oförändrad totalbefolkning så sker det tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

Den stora ekonomiska obalansen som funnits de senaste åren i nämndernas verksamhet vändes till ett överskott under år 2020. Dock är det en riskfaktor för framtiden.

Kommunens finansiella mål med bäring på God ekonomisk hushållning bör ses över. En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen. Det kommer finnas behov av årliga effektiviseringar omprioriteringar. De kommuner som har starkast finansiella handlingsutrymme har goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skattehöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten.

I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna. Bland annat finns behov en ny grundskola. Med nuvarande låga räntor innebär en ökad upplåning inte någon stor påverkan på resultatet men innebär en risk i det långa perspektivet då det finansiella handlingsutrymmet till kommande generationer kan komma att begränsas.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde	Trend
● 7:1 Resultat	2,4 %	0,8 %	2,4 %	7,2 %	1 %	↗
● 7:2 Soliditet	23,6%	23,5%	25,4%	32,6 %	24,6 %	↗

5 Sammanfattande analys

Analysrapporten syftar till att dels redovisa resultatet av uppföljningen av målen och mätningarna, dels ge ett underlag för framtiden. Analyserna visar att flera av kommunens mål är på väg åt rätt håll och att två mål är helt uppfyllda. Med anledning av graden av måluppfyllelse så är bedömningen att kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

För att öka måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål och mätningar behöver de områden som beskrivs i tabellen nedan prioriteras för år 2021–2023. Utifrån genomförda analyser beskrivs även möjliga vägar framåt.

Kommunfullmäktiges mål 2020	Mätningar 2020	Framtid
Arboga växer och utvecklas	1:1 Befolkningsutveckling 1:2 Nybyggnation av bostäder 1:3 Försäljningsindex	Analys av det minskade invånarantalet och prioriteringar för framtiden.
Arboga är tryggt och inkluderande	2:1 Upplevd trygghet 2:2 Anmälda våldsbrott 2:3 Fritidsmöjligheter 2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera 2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling	Medborgarlöfte, samverkan och gemensamt arbete mellan Arboga kommun och polismyndigheten för trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Mötesplatser är viktiga för den upplevda tryggheten. Möjligheter till fritids- och föreningsliv är viktigt för ett välmående Arboga. Projektet Hela vägen in i arbete, Hela ViiA. Utbyggnad av kommunens digitala infrastruktur för att säkerställa att alla kommuninvånare ska ges möjlighet att kunna ta del av digitala tjänster.
Arboga är klimatsmart	3:1 Ranking Sveriges bästa miljökommun 3:2 Energianvändning i kommunens verksamhetslokaler	Hållbart byggande och långsiktig minskad energianvändning. Fossilfria och effektiva kommunala transporter – Fossilfritt 2030.
I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	4:1 Utbildningsmöjligheter 4:2 Andelen med slutbetyg inom 4 år gymnasiet	I Arboga finns goda möjligheter till utbildning på olika nivåer, från förskola till vuxenutbildning inklusive flera yrkeshögskoleutbildningar. Det finns även möjlighet till högskolestudier på distans på Högskolecentrum. Arbetslivet som elever och vuxenstuderande kommer att möta förutsätter såväl flexibilitet inför omställning som behov av ett livslångt lärande. Bred kompetenstillgång som en tillväxtmotor för kommunen och regionen.

Kommunfullmäktiges mål 2020	Mätningar 2020	Framtid
I Arboga finns goda möjligheter till arbete	5:1 Arbetslöshet 5:2 Lokalt företagsklimat 5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik	<p>Pandemins påverkan av arbetslöshet. Behovet av nationella insatser kommer att kvarstå.</p> <p>Tillgång till arbetskraft och kompetensförsörjning.</p> <p>Samverkan och arbeta med mötesplatser mellan kommun och företag, genomföra regelbundna företagsbesök och fortsätta samarbetet i Västra Mälardalen med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR),</p> <p>Samverkan med den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västmanland. Kollektivtrafik i centrum och mellan Arboga och Götlanda.</p>
Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	6:1 Hållbart medarbetarengagemang	<p>Följa upp påverkan av pandemin hos medarbetare och verksamheter.</p> <p>Utvecklingsområden är hållbart medarbetarengagemang genom arbetsplatsträffar, medarbetar- och lönesamtal.</p> <p>Utvecklande av strukturer för stärkt ledarskap, förbättringar inom hälsa, arbetsmiljö och arbetet med värdegrunden PUMI.</p>
Arboga kommun har en god ekonomisk hushållning	7:1 Resultat 7:2 Soliditet	<p>En översyn bör genomföras av de finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning.</p> <p>Effektiviseringar för kommande långsiktiga utmaningar med anledning av demografiska förändringar.</p>